

SAMEN VOOR NATUURKWALITEIT

De Natuurkwaliteitsimpuls (NKI) voor het Nationaal Park De Meinweg kwam tot stand dankzij de inzet en samenwerking van alle bij het gebied betrokken partijen: Staatsbosbeheer, de gemeente Roerdalen, particuliere grondeigenaren, het IVN Limburg en het Natuurhistorisch Genootschap. Vooral het Overlegorgaan (met dank aan voorzitter Joke Kersten en de secretarissen Jac Pouw en Gert-Jan van der Westen) heeft

FOTO: LENDERS

Dat het Natuurhistorisch Genootschap in het project participeert is vanuit haar doelstellingen verklaarbaar, maar aan de andere kant ook weer bijzonder omdat deze vereniging uitsluitend drijft op de inzet van vrijwilligers. Dat doet overigens niets af aan de kwaliteit van de onderzoeksproducten die tot nu toe zijn opgeleverd. Daarvoor garant staat ook de samenwerking met landelijke organisaties als de Stichting

een voortrekkersrol op zich genomen, waardoor in nauwe samenwerking met de provincie Limburg een substantieel bedrag beschikbaar kwam om de natuur in het Nationaal Park een impuls te geven. De provincie Limburg nam tweederde deel van de financiering voor haar rekening, mede door inzet van Europese middelen.

Ieder van de partners had zo zijn eigen speerpunten. Bij de particuliere eigenaren ging de aandacht uit naar (achterstallig) natuurbeheer, bij Staatsbosbeheer en de gemeente Roerdalen werd daarnaast ook ingezet op recreatie en toerisme. Het IVN Limburg richtte zich op natuur- en milieueducatie, het Genootschap vooral op natuuronderzoek. Het project startte in 2010 en is in 2013 voor de meeste sectoren officieel afgerond; alleen voor het natuuronderzoek loopt de regeling pas eind 2014 af. Dat laatste is natuurlijk niet vreemd omdat resultaten van onderzoek meestal pas na enkele jaren beschikbaar zijn. Wel bijzonder is dat de Meinweg het enige Nationaal Park is dat expliciet heeft ingezet op (wetenschappelijk) natuuronderzoek, een van de vier hoofddoelstellingen van alle Nationale Parken in Nederland, naast natuurbehoud en -ontwikkeling, natuurgerichte recreatie en voorlichting en educatie.

Het onderzoeksdeel van de NKI richt zich binnen de Meinweg en het aangrenzende Roerdal op 28 deelprojecten, waarbij vrijwel alle soortgroepen van korstmossen tot zoogdieren zijn opgenomen. Het betreft veel inventarisatie- en monitoringsprojecten, maar ook onderzoek dat zich richt op ecologie, (populatie)genetica, geologie en bodemkunde. Alle natuuronderzoek staat in dienst van het beheer. De resultaten komen flora en fauna van het gebied rechtstreeks ten goede. Daarin verdienen de terreineigenaren een pluim, omdat veelal op heel korte termijn op de onderzoeksresultaten wordt ingespeeld en de uitvoering van aanvullend beheer direct wordt opgepakt.

EIS Nederland, de NMV, de Stichting RAVON, de Vlinderstichting, de Zoogdiervereniging en diverse particuliere onderzoeksbureaus. Bovendien garandeert de structuur van het Genootschap met de aangesloten studiegroepen, waarbij vrijwel alle professionele biologen tot ver buiten de provinciegrenzen zijn aangesloten, hoge onderzoekskwaliteit. Tot nu toe zijn ruim 23.000 uren aan vrijwilligerswerk in de diverse deelprojecten geïnvesteerd. Dit komt overeen met de jaartaak van 14 fulltime banen. Waarschijnlijk zal, als het project is afgesloten, het totaal van 30.000 vrijwilligersuren overschreden zijn.

Onderzoek heeft alleen maar zin als over de resultaten wordt gepubliceerd. De provincie Limburg verkeert in de gelukkige omstandigheid dat het in de Stichting Natuurpublicaties Limburg een uitgeverij heeft, die zich ten doel stelt de kennis voortkomend uit Limburgs natuuronderzoek te bundelen en te verspreiden. Die taak heeft ook het door het Genootschap uitgegeven Natuurhistorisch Maandblad, waarin de onderzoeksresultaten vaak gecomprimeerd in de vorm van artikelen worden gepubliceerd. Het voorliggende themanummer is het zevende dat in de afgelopen NKI-periode expliciet aan de Meinweg en het Roerdal, beide Natura 2000 gebieden, is gewijd. Gezien de onderzoeksgegevens die nog op de plank liggen zal dit zeker niet het laatste zijn. Hiermee zal de impuls die door het Overlegorgaan en de provincie Limburg aan het natuuronderzoek is gegeven, nog lang blijven doorwerken.

TON LENDERS,
projectcoördinator Onderzoek
Natuurkwaliteitsimpuls NP De Meinweg